

การจัดการและฟื้นฟูดินหลังน้ำลด(จากอุทกภัย)

สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี

น้ำท่วม เป็นภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในภาคต่างๆ ของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคกลาง ที่กระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน สุขอนามัย การดำเนินชีวิตของประชาชน และการเพาะปลูกพืชของเกษตรกร

“น้ำท่วม เป็นทั้งวิกฤตและโอกาสของเกษตรกร” วิกฤตคือ ทรัพย์สิน พืชผลเสียหาย เสียโอกาสในการทำการเกษตร โอกาสคือ ถือเป็นกรมหมักตอซัง/ฟางข้าวไปในตัว ดินได้พัก คนได้พัก สารเคมี/สารพิษตกค้างในดิน ความเค็มและความเปรี้ยวของดินถูกชะล้างออกไป (บ้าง) ความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ลุ่มต่ำจะมีมากขึ้น แต่น้ำท่วมขังในพื้นที่ที่มีวัสดุอินทรีย์เป็นจำนวนมากและเป็นเวลานาน ดินจะเกิดการหมักหมม ดินบุด และมีสภาพไม่เหมาะสมในการทำการเกษตรอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งดินจะมีการบำบัดและฟื้นฟูตัวเองตามธรรมชาติ แต่ด้วยน้ำท่วมเป็นเวลานาน

เกษตรกรเสียโอกาสและขาดรายได้จากการเกษตร จึงอยากขอคืนพื้นที่ถูกน้ำท่วมมาใช้ปลูกพืชให้ไวที่สุด กรมพัฒนาที่ดินมีตัวช่วยและเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกรมากมาย เช่น การใช้ น้ำหมักชีวภาพ พด.2 หมักดินหรือตอซังแล้วสามารถไถพรวนปลูกพืชได้ทันที การต่อเชื้อป้องกันรากเน่าโคนเน่า โดยใช้สารเร่ง พด.3 ผสมปุ๋ยหมัก การบำบัดน้ำเสีย กลิ่นเหม็นจากกองขยะ ท่อระบายน้ำ ฯลฯ โดยใช้น้ำหมักชีวภาพ สูตร พด.6 การปรับปรุงดินกรดโดยใช้ปูนโดโลไมท์ การปรับปรุงดินเปรี้ยวโดยใช้ปูนมาร์ล เป็นต้น

ผลเสียหายที่เกิดจากน้ำท่วมขัง

1. ขณะน้ำท่วมประสิทธิภาพการดูดน้ำและแร่ธาตุต่างๆ ของพืชลดลง ทำให้ต้นไม้ขาดน้ำและธาตุอาหาร

2. ถ้าท่วมนานๆ ไม้ผลยืนต้นบางชนิดอาจจะล้มหรือตายได้ (ซึ่งถ้าเป็นพืชผัก พืชไร่ พืชล้มลุก หรือข้าว จะเน่าและตายภายในไม่กี่วัน)

3. น้ำท่วมทำให้ดินมีการระบายอากาศไม่ดี ทำให้รากไม้ผลขาดออกซิเจนที่จำเป็นต้องใช้ในการหายใจ และมีการสะสมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากขึ้น

4. ขณะน้ำท่วม อินทรีย์วัตถุในดินเศษพืชและซากสัตว์ต่างๆ จะถูกจุลินทรีย์ย่อยสลายโดยกระบวนการไม่ใช้ออกซิเจน อาจทำให้เกิดก๊าซพิษที่เป็นอันตรายต่อรากพืช โดยเฉพาะพืชผัก พืชไร่ หรือไม้ผล ได้แก่ ก๊าซฟอสฟีน มีเทน และก๊าซไข่เน่า ซึ่งอาจเป็นต้นเหตุให้เกิดโรครากดำ รากเน่า หรือโคนเน่า เป็นต้น

การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เกิดน้ำท่วมเพื่อการปลูกพืช โดยเฉพาะไม้ยืนต้น ไม้ผลยืนต้น และพืชผัก จำเป็นต้องมีการจัดการดินที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตรอย่างได้ผลดี โดยควรดำเนินการดังนี้

การจัดการดินในนาข้าวหลังน้ำท่วม

หลังน้ำลด ถ้ามีตอซังฟางข้าวจำนวนมากที่กำลังเน่าเปื่อย อาจเกิดก๊าซพิษเป็นอันตรายแก่พืชหรือข้าวที่ปลูก ควรใช้น้ำหมักชีวภาพ สูตร พด.2 หรือ สูตร พด.6 เพื่อบำบัดและฟื้นฟูดิน โดยหยดพร้อมน้ำที่ปล่อยเข้านา อัตรา 5-10 ลิตร/ไร่ ก่อนทำเทือกหรือเตรียมดิน อาจใส่ อัตรา 3-5 ลิตร/ไร่ อีกครั้งช่วงล่อน้ำ หรือหลังหว่านข้าว 7-10 วัน จากนั้นใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำสูตร พด.2 ผสมน้ำอัตรา 50-80 ซีซี (หรือ 5-8 ซ่อนแกง) / น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น ให้ทางใบ เมื่อข้าวอายุ ประมาณ 20 และ 40 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโต แล้วฉีดพ่นด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำสูตรฮอร์โมนไซ เพื่อเร่งการออกดอก เมื่อข้าวอายุ 60-70 วัน ทำให้การออกดอกสม่ำเสมอ ข้าวเหนียว เมล็ดแกร่ง ข้าวจะมีความแข็งแรงและความต้านทานโรคและแมลงมากขึ้น หากมีโรคหรือแมลงศัตรูพืชระบาดให้สมุนไพรรักษาป้องกันโรคหรือแมลงศัตรูพืช 100-150 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่างๆ ควรใช้ร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตรและอัตราที่เหมาะสม หากทำได้ตามนี้จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายจากการซื้อปุ๋ยเคมีและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลงได้มาก

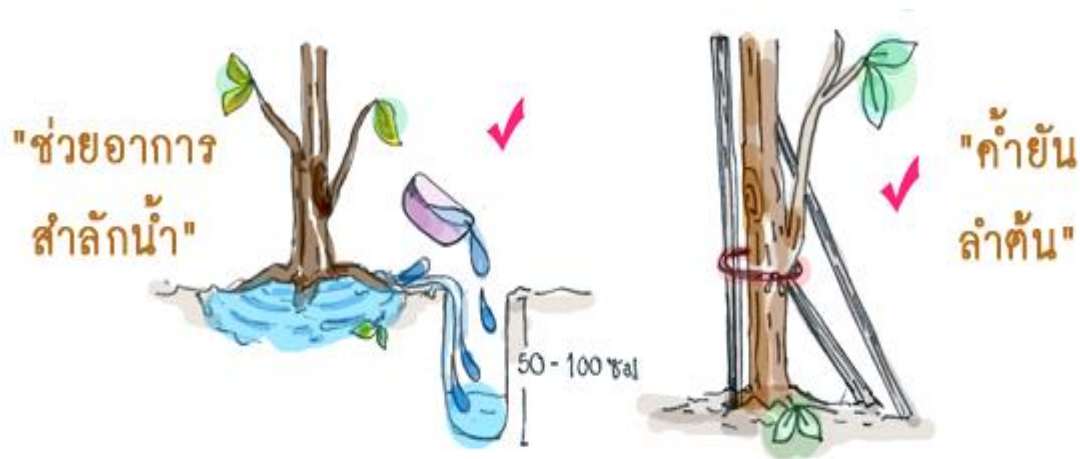
หากมีเวลามากพอ ก่อนทำนาอาจปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยปุ๋ยพืชสด โดยหว่านเมล็ดพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วพริ้ว ถั่วพุ่ม ปอเทืองหรือถั่วเขียว ในอัตราเมล็ด 8 - 10 กก./ไร่ เมื่อออกดอก ประมาณ 50 % จึงไถกลบ กรณีปลูกถั่วเขียวหรือถั่วพุ่มสามารถเก็บเมล็ดขายก่อน แล้วจึงไถกลบเศษซากพืชลงดิน พืชตระกูลถั่วดังกล่าวจะช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดินที่ค่อนข้างแน่นทึบ และยังช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้น หลังไถกลบ 10-15 วัน ก็ สามารถเตรียมดินและปลูกพืชหลักได้ตามปกติ

การจัดการดินในสวนไม้ผลหลังน้ำท่วม

1. หลีกเลี่ยงการเข้าไปเหยียบย่ำดินใต้ต้นไม้ผล(โดยเฉพาะภายในบริเวณทรงพุ่ม) เพราะจะทำให้รากขาด รากเกิดแผล และอาจทำให้เกิดรากเน่า โคนเน่า ทำให้ต้นพืชตายได้ง่าย
2. กรณีที่ต้นไม้ผลจะล้ม ต้องใช้ไม้ค้ำยันลำต้น โดยใช้ไม้ยาวๆ ยื่นไปค้ำ และห้ามเข้าไปเหยียบย่ำใต้ต้นไม้ ให้ระบายน้ำออกจากโคนต้นให้หมด เป็นการเร่งด่วน โดยดำเนินการดังนี้

- 3.1) โดยทำร่องน้ำระหว่างแถวไม้ผลให้ลึก 30- 50 เซนติเมตร (หรือลึกกว่านี้ยิ่งดี) หากดินมีลักษณะเป็นเลน อาจใช้เหหรือวัตถุหนักๆ ที่สามารถลากให้เกิดเป็นรอยหรือร่องได้ง่าย โดยผูกเชือกแล้วลากเป็นรอยลึก ระหว่างแถวให้ระบายน้ำได้
- 3.2) ใช้ไม้แหวกดินให้เป็นร่องเล็ก ๆ ที่บริเวณโคนต้นให้น้ำไหลลงสู่ทางระบายน้ำที่สร้างขึ้นมา ตามข้อ 1).

3. ใช้ฟลั่ว หรือตะขอดึงเศษพืชและสัตว์ต่างๆ ที่ดินเลนทับถมออกให้หมด เพราะการสลายตัวของเศษพืชที่ฝังดินและน้ำท่วม เป็นปริมาณมาก ทำให้เกิดความร้อนและก๊าซพิษที่เป็นอันตรายต่อรากพืชได้ง่าย ขณะเดียวกันฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพ พด.6 อัตรา 1: 10,000 (1 ลิตร : น้ำเน่าเสีย 10 ลูกบาศก์เมตร) เพื่อบำบัดกลิ่นเหม็นและลดกิจกรรมของจุลินทรีย์

4. ในกรณีที่มีไม้ไผ่ อาจทะลวงปล้องแล้วเจาะรูปักไว้ใต้โคนต้นหลายๆ จุด เพื่อระบายความร้อนและก๊าซพิษออกจากโคนต้นที่มีดินยังแฉะๆ อยู่ หรือใช้ไม้ปลายแหลมเจาะเป็นหลุมหรือรูเล็กๆ รอบทรงพุ่ม โดยหลีกเลี่ยงไม่ให้โดนรากพืช

5. เมื่อดินเริ่มแห้งจนสามารถเดินเข้าไปปฏิบัติงานได้ ให้ตัดแต่งกิ่งโดยเอาใบแก่และกิ่งที่อยู่ภายในทรงพุ่ม ที่ใบไม้ได้รับแสงแดดออก เพราะ ใบพวกนี้ปรุงอาหารไม่ได้หรือปรุงได้น้อย แต่กินอาหารมาก

6. ใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพจาด่าน (หัวเชื้อจุลินทรีย์ พด.3 ที่ต่อเชื่อมกับปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก แกลบดิบหรือแกลบคั่ว และรำข้าว) เพื่อป้องกันโรครากเน่าโคนเน่า ทำให้รากพืชฟื้นตัวได้เร็ว โดยอาจผสมปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 กับปุ๋ยหมักชีวภาพจาด่าน ใส่ในร่องที่ขุดดินขึ้นรอบๆ ทรงพุ่ม ความกว้างของร่องประมาณ 15 ซม. ลึกประมาณ 15 ซม. หรือโรยภายในทรงพุ่มให้ทั่วแล้วใช้ดินจากนอกทรงพุ่มสาดเข้าไปกลบหรือโรยทับปุ๋ย (ยังไม่แนะนำให้พรวนดินภายในทรงพุ่มในระยะแรกๆ) และใส่ที่โคนต้นในกรณีที่ดินไม้ยังมีขนาดเล็ก

7. ใช้น้ำหมักชีวภาพสูตร พด.2 อาจผสมปุ๋ยเคมีชนิดที่ให้ทางใบพืช โดยผสมน้ำฉีดพ่นให้ทางใบพืช เพื่อเป็นการให้ธาตุอาหารเสริมทางใบ เพราะช่วงแรกรากพืชจะยังดูดใช้ธาตุอาหารทางดินได้ไม่มากนัก

8. ใช้น้ำหมักชีวภาพสูตร พด.2 หรือ สูตร พด.6 ผสมน้ำรดภายในทรงพุ่ม เพื่อช่วยบำบัดและฟื้นฟูดิน

9. กรณีที่ต้องการปลูกไม้ผลยืนต้น(แปลงใหม่) ในพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ก่อนปลูกไม้ผลยืนต้น ควรก่อสร้างคันดินกั้นน้ำป้องกันน้ำท่วม โดยขุดดินในคูมาถมขอบแปลงเป็นคันดินให้สูง ควรสูงกว่าระดับน้ำที่เคยท่วมสูงสุดไม่ต่ำกว่า 50 ซม. ภายในแปลงควรยกร่องเพื่อปลูกพืช โดยขุดดินจากคูน้ำมาถม/เกลี่ยเป็นพื้นที่เพาะปลูกที่เรียกว่าคูยกร่องสวน ปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของดินบริเวณคันดินกั้นน้ำและคูน้ำ ควรขุดบ่อหรือสระน้ำไว้ในพื้นที่เพื่อใช้ระบายน้ำเมื่อมีฝนตกชุก และนำไปใช้เมื่อฝนทิ้งช่วง

การจัดการดินเพื่อปลูกผักหลังน้ำท่วม

1. โรยปูนขาว ปูนมาร์ล หรือหินปูนฝุ่น อัตรา 200-500 กก./ไร่ ขณะที่ดินยังมีความชื้น เพื่อให้ปูนออกฤทธิ์ได้ดี การใส่ปูนจะช่วยฆ่าเชื้อโรคในดิน และทำให้ดินร่วนซุยง่ายขึ้น พร้อมฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพ พด.2 หรือ พด.6 เพื่อบำบัด และฟื้นฟูดิน จึงยกร่องและเตรียมดินตามปกติ

2. ในพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ภายในแปลงอาจยกร่องเพื่อปลูกพืช โดยขุดดินจากคูน้ำมาถม/เกลี่ยเป็นพื้นที่เพาะปลูก หรือใช้รถแทรกเตอร์ตีดิน 3 ไถดินขึ้นเป็นสันร่อง มีร่องระบายน้ำอยู่ด้านข้าง สำหรับพื้นที่ตอนที่มีการระบายน้ำดี ไม่จำเป็นต้องยกร่อง เพียงแต่แบ่งเป็นแปลงย่อยๆ ขนาดแปลงก็แล้วแต่ว่าจะปลูกผักชนิดใด จากนั้นเตรียมดิน โดยไถตะ ด้วยผล 3 และพรวนดินด้วยจอบหมุนหรือผล 7 ให้ดินเหมาะสมสำหรับเพาะกล้าหรือปลูกผักต่อไป

3. ใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพจางด่วน (ที่ขยายเชื้อจุลินทรีย์ พด.3 กับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกเก่า แกลบ และรำข้าวแล้ว) อัตรา 100-200 กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วพื้นที่ที่จะปลูกผัก ก่อนเตรียมดินครั้งสุดท้าย หรือก่อนปลูกผัก เพื่อควบคุม หรือทำลายเชื้อจุลินทรีย์สาเหตุโรคพืช

4. ก่อนหรือหลังการปลูกผัก อาจปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด โดยใช้พืชตระกูลถั่วชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น ปอ เทียง ถั่วพราง ถั่วพุ่ม หรือถั่วเขียว ในอัตราเมล็ด 8 – 10 กิโลกรัม/ไร่ เมื่อเริ่มออกดอกก็ทำการไถกลบ ส่วนถั่วเขียว ถั่วพุ่มดำ สามารถเก็บเมล็ดขายก่อนจึงไถกลบเศษซากพืชลงดิน ซึ่งพืชตระกูลถั่วจะช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดินที่ ค่อนข้างแน่นทึบ และยังช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้น หลังไถกลบ 10 – 15 วัน เตรียมแปลงปลูกผักได้ตามปกติ

การใช้ปุ๋ยในแปลงพืชผัก

การใช้ปุ๋ยในพืชผัก ควรใช้ปุ๋ยหมักหรือคอกร่วมกับสาร เร่ง พด.3 หรือปุ๋ยหมักชีวภาพจางด่วน เพื่อป้องกันโรครากเน่า โคนเน่า (ซึ่งอาจคลุกเคล้าด้วยเรโตโลไมท์ ยิปซัม หินฟอสเฟต รำข้าว แกลบดำและน้ำหมักชีวภาพสูตร พด.2 เพื่อเสริม ประสิทธิภาพของปุ๋ยดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น) โดยใช้ปุ๋ยหมักดังกล่าว 1-3 ตัน/ไร่ โดยหว่านรองพื้นก่อนเตรียมดินครั้งสุดท้าย หรือรองกันหลุมก่อนปลูกผัก เมื่อผักเริ่มเจริญเติบโตให้ใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.2 อัตรา 30-50 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทุก 3-7 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผักกินใบ ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่างๆ ร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร และอัตราที่เหมาะสม หากทำได้ตามนี้จะช่วยลดค่าใช้จ่ายจากการซื้อปุ๋ยเคมีและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลง ได้มาก

การบำบัดน้ำเน่าเสีย ดับกลิ่นเหม็น ในท่อระบายน้ำ กองขยะ ฯลฯ

โดยใช้น้ำหมักชีวภาพ สูตร พด.6 ราด ฉีดพ่น เพื่อบำบัดน้ำเน่าเสีย ดับกลิ่นเหม็น ใช้ทำความสะอาดห้องน้ำ ห้องครัว คอกสัตว์ บ่อปลา ลดกลิ่นเหม็นตามท่อระบายน้ำ และกองขยะ ใช้หมักดิน เศษพืช ตอซัง หรือผสมน้ำฉีดพ่นให้ ทางใบพืชเพื่อกระตุ้นการเติบโตพืช

อัตราการใช้ กรณีที่มีน้ำเสีย(มาก) ใช้น้ำ หมักชีวภาพ พด.6 อัตรา 1/10,000 เท่า หรือ 80 ลิตร/พื้นที่ 1 ไร่ หรือใช้น้ำหมัก ชีวภาพ อัตรา 1 ลิตร/น้ำเน่าเสีย 10 ลูกบาศก์เมตร โดยราด/ฉีดพ่นทุก 3 -10 วัน ในบ่อปลา ใช้น้ำหมักสูตร พด.6 สาด หรือฉีดพ่นให้ทั่วบ่อ 5 -10 ลิตร/ไร่/ครั้ง

บำบัดน้ำเน่าเสีย ด้วยน้ำหมักจากสารเร่งจุลินทรีย์ พด.6 ของกรมพัฒนาที่ดิน
โดยฉีดพ่นหรือราดน้ำหมัก พด.6 ในพื้นที่ที่ท่วมขังช่วยบำบัดน้ำเน่าเสีย
ลดกลิ่นเหม็นตามท่อระบายน้ำ ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

พื้นที่เน่าเหม็น	จำนวนน้ำหมักที่ใช้บำบัดในระดับน้ำความลึก (หน่วย : ลิตร)			
	0.5 เมตร	1 เมตร	2 เมตร	3 เมตร
1 งาน	20 ลิตร	40 ลิตร	80 ลิตร	120 ลิตร
1 ไร่	80 ลิตร	160 ลิตร	320 ลิตร	480 ลิตร
5 ไร่	400 ลิตร	800 ลิตร	1,600 ลิตร	2,400 ลิตร
10 ไร่	800 ลิตร	1,600 ลิตร	3,200 ลิตร	4,800 ลิตร
50 ไร่	4,000 ลิตร	8,000 ลิตร	16,000 ลิตร	24,000 ลิตร

ขอรับสารเร่ง น้ำหมักชีวภาพ พด.6 คำแนะนำการจัดการดิน. ได้ที่ สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี
74 หมู่ 4 ต.ทับเตีเหล็ก อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี โทร. 035-454081 หรือหมอดินอาสา ใกล้บ้านท่าน

ก้อนหมักชีวภาพสูตร พด.6 หรือ “พด. 6 บอล”

คือการนำปุ๋ยคอกเก่า หรือปุ๋ยหมักที่สลายตัวอย่างสมบูรณ์แล้ว และรำละเอียด เป็นอาหารให้จุลินทรีย์ โดยใช้ดินเหนียวเป็นตัวประสานเพื่อให้ความเหนียว(สามารถปั้นเป็นก้อน มีความคงรูป ไม่ร่วงหรือแตกง่ายเกินไป) ใช้แกลบดิบและหรือแกลบดำ เป็นส่วนผสมหลักในการดูดซับน้ำหมักชีวภาพให้ได้มาก มีความร่วนสามารถแตกตัวได้ทันทีเมื่อตกถึงเป้าหมาย(ตกลงน้ำ ก้นสระหรือถึงพื้นดินที่มีน้ำท่วมขัง) มาซบ/ซุบน้ำหมักชีวภาพ พด.6 ให้ชุ่มแล้วปั้นให้เป็นก้อนกลมหรืออัดในท่อพีวีซีเป็นแท่งขนาด 2.0x2.0 – 2.5x2.5 นิ้ว (เท่าลูกเปตอง/ขนาดเหมาะมือสะดวกในการขนส่ง และการนำไปใช้ในการบำบัดน้ำเน่าเสีย ฟาง/ฟ้ายาง/โยนได้ไกลและจมลงไปก้นบ่อหรือบริเวณดินเลนเน่าเสียที่ต้องการบำบัดง่ายและไวขึ้น)

วัสดุ/ขั้นตอนการผลิตน้ำหมักชีวภาพ พด.6 เพื่อบำบัดน้ำเน่าเสีย (สูตรเร่งด่วน)

ละลายกากน้ำตาล 10 กิโลกรัม ในน้ำสะอาดหรือน้ำมะพร้าว 80 ลิตร เปลือกสับปรต 10 กิโลกรัม รำละเอียด 1 ชีด สารเร่ง พด.6 จำนวน 2 ซอง ใช้ไม้คนบ่อยๆ ใช้เวลา 3 วัน จึงนำไปใช้บำบัดน้ำเสีย (หากใช้เศษอาหารต้องเพิ่มกากน้ำตาลเป็น 20 กิโลกรัม ต่อการหมักให้น้ำหมักชีวภาพจำนวน 100 ลิตร ใช้เวลาหมัก 14-21 วัน หรือจนกว่าเศษอาหารจะสลายตัวหมด) นำไปใช้บำบัดน้ำเสียอัตรา 1 ลิตร/ปริมาตรน้ำ 10 ลูกบาศก์เมตร หรือใช้เป็นหัวเชื้อในการทำก้อนหมักชีวภาพ

วัสดุ/ขั้นตอนการผลิตก้อนหมักชีวภาพ พด.6 (พด.6 บอล)

1. ดินเหนียว 1 ปี๊บ
2. ปุ๋ยหมัก 1 ปี๊บ
3. แกลบและหรือแกลบดำ 1 ปี๊บ
- (ข้อ 2.และข้อ 3. อาจใช้ปุ๋ยหมักจานด่วน 2 ปี๊บ แทนได้)
4. รำละเอียด 1 ปี๊บ
5. น้ำหมักชีวภาพ พด.6 1.0 - 1.5 ปี๊บ (จนกว่าจะคลุกเคล้าวัสดุตั้งกล่าวให้ชุ่ม ก่อนปั้น/อัดเป็นก้อน)

โดยทุบหรือบดดินเหนียวจนละเอียดแล้วผสมคลุกเคล้าแกลบดิบและหรือแกลบดำ ปุ๋ยหมัก รำละเอียดให้เข้ากัน จากนั้นรดด้วยน้ำหมักชีวภาพ บนกองวัสดุตั้งกล่าวแล้วคลุกเคล้าเข้ากันให้ชุ่ม ก่อนปั้นเป็นก้อนกลมหรืออัดแท่งกลม ความยาวไม่เกิน 2.5 นิ้ว(น้ำหนักเมื่อแห้ง 2-3 ชีด) นำไปฝังในร่มเพื่อขยายเชื้อจุลินทรีย์จนเต็มทั้งก้อน และก้อน พด.6 แห้ง (อย่างน้อย 3-7 วัน) บรรจุภาชนะขนส่งและนำไปใช้ หากยังไม่ใช้ต้องเก็บไว้ในที่ร่ม

อัตราการใช้

ใช้ก้อนหมักชีวภาพ พด.6 (พด.6 บอล) 1 ก้อน / น้ำเน่าเสีย 2 ลูกบาศก์เมตร เพื่อบำบัดน้ำเน่าเสียในชุมชน ท่อระบายน้ำ บ่อเลี้ยงกุ้ง บ่อเลี้ยงปลา ซากไก่ตายในระบบฟาร์มปิดที่ไม่สามารถกู้ซากได้สะดวก แหล่งน้ำเสียที่มีก๊าซแอมโมเนีย ก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ ให้เป็นน้ำที่สะอาด จากก้นบ่อ ควรบำบัดทุก 5-10 วัน

“หากต้องการบำบัดพื้นที่กว้างขวาง การเท/รด/ฉีดพ่นด้วยน้ำหมักชีวภาพ จะประหยัดและมีประสิทธิภาพมากกว่า”

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อ **สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี 74 หมู่ที่ 4 บ้านโพธิ์เขียว ต.ทับตีเหล็ก อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี 72000 โทร.แฟกซ์. 035-454081** เข้าถึงความรู้/การบริการที่เว็บไซต์ <http://r01.ddd.go.th/spb/>

กรมพัฒนาที่ดินเคลื่อนที่

บริการ น้ำหมักชีวภาพ สูตร พด.6

เพื่อบำบัดน้ำเสีย ดับกลิ่นเหม็น ในท่อระบายน้ำ ห้องสุขา
กองขยะ บ่อปลา และคอกปศุสัตว์

พร้อมให้คำปรึกษา การจัดการดินหลังน้ำลด (จากอุทกภัย)

การปรับปรุงบำรุงดิน และ การพัฒนาที่ดินรูปแบบต่างๆ

โดย สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี 74 หมู่ 4 ต.ทับตี่เหล็ก อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี โทร.035-454081